



PM

DATUM: 2021-06-15  
AVDELNING: Stabsavdelningen  
HANDLÄGGARE: Dag Edwardsson

SVERIGES RIKSBANK  
SE-103 37 Stockholm  
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00  
Fax +46 8 21 05 31  
registratorn@riksbank.se  
www.riksbank.se

---

DNR 2021-00755

## Ändringar i Riksbankens instruktion med bilagor

### Förslag till direktionens beslut

Direktionen fastställer ändringar i Instruktionen för Sveriges riksbank (instruktionen) med dess bilagor i enlighet med förslaget i bilaga 1.

### Ärendet

Riksbankens arbetsordning och instruktion är normalt föremål för en årlig översyn. Den senaste lydelsen av arbetsordningen trädde i kraft den 1 mars 2018 och den senaste lydelse av instruktionen med bilagor trädde i kraft den 1 november 2020. Efter den översyn som har genomförts under våren 2021 föreslås ändringar ske endast i instruktionen.

### Överväganden

#### Övergripande om de ändringar som föreslås

De viktigaste ändringarna som föreslås är i stora drag följande:

- Ändringar som har samband med Riksbankens beslut att tillhandahålla referensräntor.
- Ändringar som syftar till att förtydliga hur Riksbankens krisberedskapsarbete är organiserat.
- Ändringar som rör Riksbankens organisation, bland annat med anledning av att det sedan den 1 januari 2021 finns ett rättssekretariat, precisering av säkerhetschefens uppgifter och införande av chefsnivån gruppchef.
- Ändringar avseende delegation.

De ändringar som föreslås i instruktionens paragrafer och bilagor behandlas i det följande. Först ges dock en bakgrund till ändringarna om Riksbankens referensräntor och Riksbankens krisberedskapsarbete.

## Referensräntor

Riksbanken tillhandahåller i dag två olika typer av referensräntor. Den ena referensräntan ska Riksbanken besluta om enligt räntelagen (1975:635) och den andra referensräntan har Riksbanken själv beslutat att tillhandahålla. De materiella ändringar som föreslås i instruktionen avser den sistnämnda.

### *Referensräntan enligt räntelagen*

Den referensränta som Riksbanken ska besluta om enligt räntelagen beslutar Riksbanken om halvårsvis och den tillkännages i SFS. Enligt instruktionen i dess nuvarande lydelse är det avdelningen för marknader (AFM) som beslutar om den referensräntan.<sup>1</sup>

### *Riksbankens referensräntor*

Direktionen har under 2019 beslutat att Riksbanken ska tillhandahålla en transaktionsbaserad referensränta i svenska kronor på den allra kortaste löptiden, kallad Swedish krona Short Term Rate (Swestr). Riksbanken tillhandahåller i dag denna referensränta i preliminär form under en testperiod, i cirka sex månader, men den kommer i slutet av sommaren 2021 att tillhandahållas i form som medger användning av referensräntan i finansiella kontrakt. Direktionen förväntas även besluta om att Riksbanken ska tillhandahålla kumulativa genomsnittsräntor och index baserade på de publicerade Swestr-noteringarna för att förenkla användningen av Swestr i finansiella kontrakt och för att underlätta användningen av Swestr som del i en ersättningsränta för befintliga referensräntor i svenska kronor.

Enligt internationell praxis kommer Riksbanken att vara administratör både för Swestr och för indexet och genomsnittsräntorna. I egenskap av administratör kontrollerar Riksbanken tillhandahållandet av Swestr och de övriga referensräntorna. Tillhandahållandet av Swestr kommer att övervakas internt.

Innebörden av begreppet "Riksbankens referensräntor" behandlas i kommentaren till 6 §.

Referensräntor fyller en central funktion i det finansiella systemet och används av många aktörer på de finansiella marknaderna. Referensräntors trovärdighet och integritet är viktiga för finansiell stabilitet och för realekonomin. Eftersom referensräntor används vid prissättningen av finansiella kontrakt och transaktioner, är deras trovärdighet och tillförlitlighet också en förutsättning för en effektiv och fungerande marknad för ett stort antal finansiella instrument och tjänster. Riksbankens direktion ska därför ha en framträdande roll vid beslut om Swestr och övriga referensräntor och index. Därutöver ska AFM ansvara för beredningen av direktionens beslut om referensräntor samt för operationalisering och åtgärder för administration av

---

<sup>1</sup> I räntelagen finns det bestämmelser om storleken på den ränta som ska utgå på en penningfordran i vissa fall (2-4 §§). Räntans storlek beräknas med utgångspunkt från den av Riksbanken beslutade referensräntan med tillägg av i räntelagen angivna procentenheter (5 och 6 §§). Riksbanken ska för varje kalenderhalvår fastställa referensräntan genom särskilt beslut. Referensräntan skall motsvara den ränta som Riksbanken tillämpade vid den huvudsakliga refinansieringstransaktion som genomfördes närmast före det kalenderhalvår under vilket räntan skall gälla, avrundad till närmast högre halva procentenhet (9 §). Beslutet offentliggörs bland annat på Riksbankens webbplats och genom ett tillkännagivande i Svensk författningssamling (SFS). AFM har tagit fram en rutinbeskrivning som anger hur beslut om referensränta ska fattas och hur det ska offentliggöras.

Riksbankens referensräntor. Avdelningen för finansiell stabilitet (AFS) ansvarar samtidigt för den interna övervakningen av Riksbankens referensräntor.

De ändringar som behöver införas i instruktionen med anledning av direktionens beslut om Swestr behandlas i 6 § i instruktionen. I bilaga 1 till instruktionen behandlas de ändringar som rör AFM:s och AFS:s ansvarsområden. Dessutom har det i bilagorna 2 och 3 tillkommit en policy respektive en regel som direktionen beslutar om vid samma sammanträde som den beslutar om denna lydelse av instruktionen.

### **Riksbankens krisberedskapsarbete**

I instruktionen föreslås ändringar som syftar till att stärka Riksbankens krishanteringsförmåga framförallt genom ökad samordning mellan avdelningarna, möjlighet till snabbare beslutsfattande och förtydliganden av ansvarsfördelningen för Riksbankens krisberedskap, inklusive hantering vid en kris. Stabschefens mandat föreslås stärkas när krisledningsgruppen är aktiverad och en krisledningsstab föreslås att inrättas vid stabsavdelningen (STA) för att stödja stabschefen i arbetet med styrning och samordning av Riksbankens krisberedskapsarbete och krisledning. Direktionen föreslås fatta beslut om inriktning, mål och strategi för Riksbankens krisberedskap. För ytterligare information om dessa ändringar, hänvisas till en separat promemoria.

## Närmare om de konkreta ändringarna

### 3 §

Ändringen i paragrafen är redaktionell.

### 4 §

Ändringarna i paragrafens första och tredje stycken är redaktionella.

I paragrafens *andra stycke* görs en ändring som innebär att även säkerhetschefen får fatta beslut om regler och rutinbeskrivningar inom sitt ansvarsområde, se även 20 §. Övriga ändringar i det andra stycket är redaktionella.

### 6 §

I paragrafen görs två materiella ändringar. De rör direktionens beslut om

1. Riksbankens referensräntor, och
2. Riksbankens krisberedskap och krishantering.

### **Beslut om Riksbankens referensräntor**

Som beskrivs närmare inledningsvis är förtroendet för Riksbankens referensräntor viktigt för finansiell stabilitet och för realekonomin samt för en fungerande marknad. Riksbankens direktion ska därför ha en framträdande roll vid beslut om Swestr och andra referensräntor. I denna instruktion föreslås det komma till uttryck genom en bestämmelse som anger att direktionen ska fatta beslut om vilka referensräntor som Riksbanken ska tillhandahålla (Riksbankens referensräntor) och om principiellt viktiga ställningstaganden som har samband med sådana referensräntor.

Med Riksbankens referensräntor avses i denna instruktion sådana transaktionsbaserade referensräntor i svenska kronor som kan användas av marknadsaktörer i prissättning av finansiella kontrakt och som direktionen har beslutat att Riksbanken ska tillhandahålla. Dit hör Swestr, kumulativa genomsnittsräntor och index baserat på de publicerade Swestr-noteringarna. Bestämmelsen kommer även att bli tillämplig på andra referensräntor som Riksbanken kan komma att besluta om i framtiden. Bestämmelsen är dock inte tillämplig på den referensränta som Riksbanken ska besluta om enligt räntelagen.

De principiella ställningstaganden som direktionen ska ta ställning till kan avse samtliga aspekter som rör Riksbankens referensräntor. Utgångspunkten är att direktionen fattar beslut i frågor som har betydelse för referensräntornas trovärdighet och integritet. Dit hör sådana ställningstaganden om referensräntornas utformning som är riktade till externa aktörer (jfr vad som gäller för föreskrifter). Dessutom ska direktionen fatta beslut i principiellt viktiga frågor som har betydelse för den interna organisationen av Swestr, exempelvis principiellt viktiga ställningstaganden avseende administration och övervakning.

### **Beslut om Riksbankens krisberedskap och krishantering**

Enligt den nuvarande lydelsen av instruktionen ska direktionen, om en direktionsledamot eller stabschefen bedömer att det råder krisläge, besluta i viktigare frågor som rör hanteringen av krisen (krisledningen) men som inte enligt 13 § ska beslutas av en avdelningschef.

I paragrafens *första stycke* införs det en delvis ny bestämmelse som anger att direktionen ska fatta vissa beslut om Riksbankens krisberedskap och krishantering, utöver de beslut som räknas upp tidigare i paragrafen.

Enligt *första punkten* i den nya bestämmelsen ska direktionen besluta om inriktning, strategi och mål för Riksbankens krisberedskap, det vill säga för Riksbankens kontinuitetshantering, krishantering och incidenthantering. Med stöd av denna bestämmelse får direktionen exempelvis besluta om styrdokument gällande utformningen Riksbankens krisförberedelser eller krishanteringsåtgärder.

När en kris inträffar ska direktionen enligt *andra punkten* besluta om principiellt viktiga ställningstaganden beträffande Riksbankens krishantering. Med "krishantering" avses operativa åtgärder och inte policyåtgärder såsom nödkrediter eller penningpolitiska åtgärder.

Vidare får direktionen enligt *tredje punkten* besluta om att aktivera eller avaktivera Riksbankens krisledning. Att även stabschefen eller vissa chefer som denne utsett (krisledningschefen) har befogenheten att aktivera Riksbankens krisledning framgår av 11 § andra stycket. När Riksbankens krisledning är aktiverad har krisledningschefen de befogenheter som anges i 11 § tredje stycket.

Om direktionens beslut om krishantering (enligt andra punkten ovan) inte kan avvaktas får riksbankschefen, en annan direktionsledamot eller stabschefen enligt *andra stycket* fatta beslut i direktionens ställe. En liknande bestämmelse finns i femte stycket i den nuvarande lydelsen av instruktionen. Bestämmelsen har dock anpassats till utformningen av den nya bestämmelsen om vad direktionen ska besluta om i fråga om krishantering. Dessutom införs en ny bestämmelse om att direktionen ska informeras

om ett beslut som har fattats av någon annan än direktionen så snart som möjligt. De personer som får fatta beslut i direktionens ställe i nämnda fall är dock desamma som i den nuvarande lydelsen av instruktionen.

Bestämmelsen i andra stycket är inte tillämplig på andra beslut än sådana beslut om krishantering som avses under rubriken "Beslut om Riksbankens krisberedskap och krishantering". De beslut som räknas upp tidigare i 6 § under t.ex. rubrikerna penningpolitik och finansiell stabilitet faller alltså utanför tillämpningsområdet för de beslut som behandlas här. Beslut om penningpolitik och finansiell stabilitet m.m. fattas i stället med stöd av de bestämmelser som finns tidigare i 6 §. Direktionen fattar alltså beslut om policyåtgärder i kris men med stöd av andra bestämmelser. Av 8 § följer att riksbankschefen får besluta om åtgärd vid brådskande penning- eller valutapolitiska situationer om inte beslut av direktionen kan avvaktas.

## 8 §

Ändringen i paragrafen är redaktionell.

## 9 §

Bestämmelsen i *första stycket* har utformats så att det framgår att de adjungerande ledamöterna får vara med vid de formella sammanträdena med ledningsgruppen men inte när stabschefen mellan sådana möten sammankallar delar av ledningsgruppen i en annan sammansättning och de inte ingår i den sammankallade kretsen. De formella sammanträdena äger normalt rum varje vecka.

Dessutom föreslås att *andra stycket* i den nuvarande lydelsen av instruktionen utgår. Enligt bestämmelsen får stabschefen vid behov sammankalla delar av ledningsgruppen i andra sammansättningar än den som anges i första stycket. Skälet till att den bestämmelsen utgår är att stabschefen alltid kan kalla till möten med olika personer på Riksbanken. Dessutom bidrar den till oklarhet om ifall de adjungerande har rätt att delta även när ledningsgruppen sammankallas i annan sammansättning.

Ändringarna i det nya *andra stycket* är redaktionella. Motsvarande bestämmelse finns i tredje stycket i den nuvarande lydelsen av instruktionen.

I *tredje stycket* anges att ledningsgruppen är Riksbankens krisledningsgrupp. Bestämmelsen innebär inte någon ändring i sak jämfört med instruktionen i dess nuvarande lydelse. En motsvarande bestämmelse, som nu föreslås upphävd, finns nämligen i den nuvarande lydelsen av instruktionen i bilaga 1 under beskrivningen av Riksbankens ledningsgrupp. Krisledningsgruppen leds av stabschefen eller den avdelningschef eller biträdande avdelningschef som stabschefen sätter i sitt ställe (krisledningschefen). Krisledningschefen har de uppgifter och de befogenheter som anges i 11 § andra och tredje styckena.

## 10 §

I paragrafen görs en ändring i *tredje punkten* till följd av att instruktionen omnämner en ny kategori chefer nämligen gruppchefer. Denna ändring behandlas närmare i 17 §. Vidare byts begreppet "personal" ut mot "medarbetare" eftersom det sistnämnda begreppet används i andra punkter i paragrafen.

Dessutom görs det en redaktionell ändring i *sjätte punkten*.

## 11 §

Ändringen i *första stycket sjunde punkten* är redaktionell. Stabschefen ansvarar för erforderlig samordning mellan avdelningarna och för löpande uppföljning av Riksbankens verksamhet både i ett normalläge och i en krissituation. Det behöver inte uttryckas särskilt.

I *andra stycket* tilldelas den som är krisledningschef enligt 9 § befogenheten att aktivera Riksbankens krisledning. Även direktionen har denna befogenhet, se 6 §. När krisledningschefen har aktiverat krisledningen ska direktionen informeras om beslutet så snart som möjligt. Det framgår av *tredje stycket*.

I tredje stycket beskrivs krisledningschefens uppgifter när krisledningen är aktiverad. Lite förenklat kan man säga att krisledningschefen leder Riksbankens operativa krishanteringsarbete för att säkerställa att resultatet blir så effektivt som möjligt. Det görs med beaktande av de beslut som direktionen fattat och under riksbankschefens ledning och övervakning enligt 10 § i Arbetsordningen för Sveriges riksbank.

För att krisledningschefen ska kunna säkerställa att krishanteringsarbetet sker så effektivt som möjligt tilldelas hen vissa krisbefogenheter som räknas upp i bestämmelsen, nämligen att besluta om omprioriteringar av personalresurser och verksamhet samt hur krishanteringsåtgärder ska prioriteras och beredas. När ett sådant beslut har fattats ska direktionen informeras om beslutet så snart som möjligt.

Se även bestämmelserna om stabschefens ansvar för en fungerande krisberedskap i bilaga 1 under rubriken "Stabsavdelningen (STA)".

## 13 §

Den ändring som görs i paragrafen påminner om att stabschefen i de avseende som anges i 11 § och vissa enhetschefer i de avseenden som anges i 18–23 §§ har befogenheter som enligt denna 13 § tillkommer avdelningschefen. I de avseendena begränsas avdelningschefernas motsvarande befogenhet. Bestämmelsen innebär dock inte någon ändring i sak.

## 17 §

I paragrafens *första mening* läggs chefsjuristen till i uppräknningen av de enhetschefer som utses av direktionen. Det följer redan av 6 § och innebär därför inte någon ändring i sak. Paragrafens *andra mening* flyttas till 27 §.

Vidare införs det en ny chefstitel, nämligen gruppchef. Gruppchefer har funnits i banken ett bra tag och det är viktigt att denna chefsroll finns beskriven i instruktionen. Det är en chefsroll som är bra för stora enheter. De gruppchefer som finns inom banken har personalansvar, arbetsmiljöansvar och attestansvar. Ansvaret behöver alltså kopplas till befogenheterna.

En gruppchef har för sin grupp samma ansvar som en enhetschef har för sin enhet, se 10 §.

Enligt 13 § i Arbetsordningen för Sveriges riksbank är det avdelningschefen som ansvarar för verksamheten inom avdelningen. Vidare ska en avdelningschef enligt 13 § i denna instruktion inrätta en ändamålsenlig organisation för avdelningen. Avdelningschefen bör därför vara den som beslutar om en enhet ska delas in i grupper som leds av en gruppchef. Av 10 och 27 §§ framgår att gruppchefens ansvar ytterst beror på vilka uppgifter som delegeras från avdelningschefen.

## 18 §

Sedan den 1 januari 2021 har Riksbanken en enhet som benämns rättssekretariatet. Genom ändringen i denna paragraf anges att rättssekretariatet leds av chefsjuristen. Ändringen innebär bland annat att sekretariatet kommer att utföra de uppgifter som ankommer på chefsjuristen enligt paragrafen.

## 19 §

Riskchefen leder riskenheten. I paragrafen framgår riskchefens ansvar. Detta ansvar ska kompletteras och detaljeras i Uppdragsbeskrivning för riskenheten, vilken föreslås beslutas av direktionen. Paragrafen ska läsas tillsammans med vad som anges i fråga om riskenheten i bilagan.

## 20 §

Genom den ändring som görs ges säkerhetschefen ansvaret för beredning och beslut beträffande Riksbankens styrdokument. Det ligger i linje med den mer framträdande roll som säkerhetsskyddschefer förväntas få enligt kommande säkerhetsskyddslagstiftning. Dessutom förtydligas att säkerhetschefen får överlämna frågor inom hela sitt ansvarsområde till direktionen för beslut.

## 21 §

Ordet marknadskänslig har bytts ut mot marknadspåverkande. Någon ändring i sak är inte avsedd.

## 23 §

Av IR:s granskningsrapport Styrning av enheter (dnr 2020-00533) framgår att det finns ett behov av att förtydliga vad det betyder för ansvarsstrukturen att en enhets budget godkänns av direktionen. Det tydliggörs genom en ändring i 13 § och att det i denna paragraf anges att forskningschefen ska

- ta fram förslag till budget för forskningsenheten efter samråd i ledningsgruppen och därefter lägga fram förslaget till budget för direktionen som beslutar forskningsenhetens budget,
- ta fram förslag till verksamhetsplan för forskningsenheten och efter samråd i ledningsgruppen lämna förslaget till verksamhetsplan till stabschefen. Detta eftersom verksamhetsplanen för forskningsenheten ska ingå i Riksbankens årliga verksamhetsplan och det är stabschefen som lägger fram den för direktionen, samt
- rapportera uppfyllnad av mål enligt verksamhetsplanen.

## 27 §

Bestämmelsen i denna paragraf är tillämplig vid delegation av ärenden och chefsuppgifter.

I paragrafens första stycke införs en ny andra mening som tydliggör att en avdelningschef får delegera beslutsrätt inom avdelningens ansvarsområde till en chef på avdelningen (jfr nuvarande 17 § sista meningen). Med chef avses även gruppchef (se 17 §). Även den nya tredje meningen är ett förtydligande av tidigare sista meningen i 17 §, dvs. att det av delegationsbeslutet måste framgå att en chef får vidaredelegera beslutsrätt för att vidaredelegering ska vara tillåten, och innebär inte heller någon ändring i sak. Sista meningen förtydligar att de särskilt angivna cheferna i 18–23 §§ får delegera beslutsrätt inom sitt ansvarsområde till en medarbetare.

Det införs ett nytt andra stycke som tydliggör att en avdelningschef får delegera chefsuppgifter till en annan chef på avdelningen (jfr 12 §). Det innebär ingen ändring i sak men ändringen kommer till följd av ändringen i 17 § att inkludera även gruppchefer, vilket är nytt.

Det införs ett nytt tredje stycke som förtydligar vad ett delegationsbeslut (inkl. delegationsordningar) ska innehålla för uppgifter. Delegationsbeslut ska även fortsättningsvis ske i skriftlig form (jfr tidigare sista meningen i 27 §). Skriftlig form inkluderar exempelvis e-postmeddelande.

Att be någon att utföra en viss uppgift är arbetsledning och kräver inte delegation om det inte inkluderar beslut i ett ärende eller chefsuppgifter.

## Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Av *punkten 1* framgår att denna lydelse av instruktionen ska träda i kraft den 1 juli 2021.

Enligt *punkten 2* ska vissa bestämmelser om krisledningen börja tillämpas först vid ett senare tillfälle, nämligen den 1 november 2021. Därmed ges organisationen tid att förbereda sig.

Av *punkten 3* följer att om stabschefen aktiverat krisledningsgruppen före den 1 juli 2021 ska det jämföras med en aktivering enligt 11 § andra stycket. Något nytt beslut om aktivering behöver alltså inte fattas.

Av *punkten 4* framgår att när ett styrande dokument hänvisar till regelefterlevnadsfunktionen ska dessa hänvisningar läsas som hänvisningar till riskenhetens regelefterlevnadsspecialister. Bestämmelsen är en följd av att begreppet regelefterlevnadsfunktion har ersatts av begreppet regelefterlevnadsspecialist i instruktionen men alltså förekommer i Riksbankens styrdokument.

## Bilaga 1

### **Avdelningen för marknader (AFM)**

Beträffande AFM:s ansvarsområde görs ändringar som träffar två olika områden.



### *Referensräntor*

För det första görs det ändringar som syftar till att beskriva AFM:s uppgifter avseende Swestr och andra referensräntor, se beskrivningen under rubriken överväganden och 6 §.

Av instruktionen i dess nuvarande lydelse följer att AFM ansvarar för beslut om en referensränta enligt räntelagen (se under rubriken överväganden).

De ändringar som görs syftar till att förtydliga vilka uppgifter som AFM har beträffande Riksbankens referensräntor (se definitionen under 6 §). Denna ändring behövs eftersom Riksbankens referensräntor innebär nya uppgifter för AFM. Dessutom görs det en redaktionell ändring av *femte punkten* för att skilja Riksbankens referensräntor från de som ska beslutas enligt räntelagen.

Beträffande Riksbankens referensräntor görs det för det första en ändring i *sjätte punkten* som syftar till att klargöra att AFM ansvarar för att bereda och genomföra direktionens beslut enligt 6 § om att Riksbanken ska tillhandahålla referensräntor och principiellt viktiga ställningstaganden som har samband med sådana referensräntor. Utanför AFM:s ansvarsområde faller dock de åtgärder som AFS ansvarar för beträffande övervakningen (se nedan).

Därutöver har AFM enligt *sjunde punkten* ett ansvar för vissa åtgärder som direktionen inte ska besluta om liksom för verkställighet av vissa sådana beslut, men som inte omfattas av AFS:s ansvar. Det framgår av bestämmelsen i samma punkt som anger att AFM ska ansvara för beredning och genomförande av åtgärder som krävs för att Riksbanken ska kunna tillhandahålla och administrera Riksbankens referensräntor. Av bestämmelsen följer att AFM ska *bereda* (genom olika typer av analyser och AFM-interna beslut) alla de åtgärder som krävs för att Riksbanken ska kunna tillhandahålla en referensränta. Dessutom ska AFM anlägga ett operativt perspektiv beträffande sådana beslut. AFM ska alltså se till att de beslut som fattas verkställs (*genomförande*). Därutöver ska AFM ansvara för åtgärder som ska vidtas av Riksbanken som administratör av referensräntan (*administrera*). I det ligger exempelvis att besluta om regelverket för Swestr till den del det avser administratörskapet, och inte ska beslutas av direktionen.

Som exempel på konkreta uppgifter som AFM ska utföra med stöd av den nya bestämmelsen kan nämnas att

- varje bankdag samla in relevant transaktionsdata samt att beräkna, fastställa och publicera Swestr,
- varje bankdag beräkna, fastställa och publicera genomsnittsräntor,
- säkerställa en trovärdig och transparent styrningsstruktur, med väldefinierade roller och ansvar för hela processen, och
- analysera och utvärdera samt vid behov föreslå förändringar i räntornas utformning, metodologi och ramverk.

### *Finansiella riskavsättningar*

För det andra görs det ett tillägg i den *nionde punkten* (samordning av analysen av Riksbankens balansräkning) i den föreslagna instruktionen så att det framgår att AFM även har till uppgift att bereda direktionens beslut om Riksbankens finansiella riskavsättningar. Detta är en ny uppgift för AFM som inte ryms inom uppgiften

”samordning av analysen av Riksbankens balansräkning”. Uppgiften att bereda beslut om finansiella riskavsättningar innebär att AFM ska inrätta och ansvara för en process som utgör underlag för direktionens årliga beslut om storleken på finansiella riskavsättningar som är nödvändiga för att upprätthålla Riksbankens finansiella oberoende och förmåga att självständigt fatta policybeslut. Genom att denna uppgift nämns i instruktionen tydliggörs ansvarsfördelningen för denna uppgift i Riksbanken och vilken kompetens och vilka resurser som krävs.

### **Avdelningen för finansiell stabilitet (AFS)**

AFS kommer att ansvara för övervakningen av de referensräntor som Riksbanken har beslutat att tillhandahålla. Det framgår av de ändringar som görs beträffande AFS ansvarsområde.

### **Avdelningen för betalningar (AFB)**

De ändringar som föreslås beträffande AFB innebär inte att AFB tillförs några nya uppgifter.

### **Stabsavdelningen (STA)**

I paragrafen föreslås dels nya bestämmelser om STA:s krisberedskapsarbete och krisledning, dels ändrade bestämmelser om riskenhetens arbete. Det görs också några rent redaktionella ändringar.

#### *STA:s uppgifter avseende krisberedskap och krisledning*

Beträffande STA införs det en ny uppgift i *fjärde punkten* enligt vilken STA ansvarar för styrning och samordning av Riksbankens krisberedskapsarbete och krisledning.

Av bestämmelsen följer bland annat att det är STA som samordnar de olika verksamheternas krisberedskapsarbete. I det ingår Riksbankens krisförberedande arbete, såsom exempelvis samordning av kontinuitetsarbetet. STA ska säkerställa att det finns en för Riksbanken heltäckande plan för hur Riksbanken ska hantera kriser av olika slag. I det ingår att ställa upp ramar för vilka åtgärder som avdelningarna behöver vidta och följa upp att de vidtas. STA ska också stödja avdelningarna i detta arbete. När en kris inträffar ska STA samordna och stödja avdelningarna i deras krishanteringsarbete. Därutöver ska stabschefen samordna Riksbankens krisledning.

Utgångspunkten för STA:s arbete är de styrdokument som beslutas av direktionen. STA kan i sin tur styra verksamheten genom att exempelvis besluta om regler.

Inom STA ska det finnas en krisledningsstab. En ny bestämmelse om det införs i *andra stycket* under rubriken organisation.

#### *Krisledningsstaben*

Krisledningsstaben är stabschefens och krisledningens stöd för att förbereda, bedöma, initiera och samordna hantering vid situationer som är eller kan utvecklas till en kris. Vid en kris aktiveras normalt krisledningen. I sådana situationer förväntas stabschefen också utse en ordförande i krisledningsstaben, som i samråd med stabschefen, bemannar övriga funktioner.

Beroende på typ av kris kan ordförandeskap och bemanning av kompetenser i krisledningsstaben skilja sig åt. Enligt Natos standard för krishantering består en stab av minst fem funktioner, vilket kan tjäna som förebild för krisledningsstabens grundläggande funktioner:

- Samverkan, lägesbild och analys
- Kriskommunikation
- Personal- och rättsfunktion
- Säkerhet och samband
- Servicefunktionen

En person kan fylla flera funktioner. Vid t.ex. en finansiell kris kan det dock tänkas att lägesbild/analys kan behöva bestå av flera personer. Direktionssekretariatets permanenta resurser i krisledningsstaben bidrar alltid till arbetet i form av stabsmetodik, omvärldsbevakning, loggning och andra områden i behov av stöd. Samarbetet med avdelningarna, och deras uppgifter enligt ansvarsprincipen, är centralt för att samordningen ska fungera på ett bra sätt.

Krisledningsstaben rapporterar i ett krisläge i första hand till ledningsgruppens krisledning och, om mandatet delegeras av stabschefen, vid behov till direktionen.

Kompetens behöver byggas upp vid krisledningsstaben/direktionssekretariatet. I ett normalläge bedöms 2 personer behövas. Exakt omfattning beror på vilka uppgifter som läggs på krisledningsstaben.

#### *Riskenhetens uppgifter*

Förslaget att definiera ämnes-/kompetensområden innebär ett förtydligande kring vilka områden direktionen uppdrar åt riskenheten att prioritera. De punktsatser som föreslås utgå ur nuvarande instruktion ingår fortsatt i nytt förslag till skrivning men i annan form. I likhet med förslagen till förändring avseende riskchefens ansvar så finns en mer heltäckande beskrivning av riskenhetens uppdrag och ansvar i den föreslagna Uppdragsbeskrivning för riskenheten.

Det bör noteras att det råder vissa oklarheter relaterade till säkerhetschefens och riskenhetens ansvar avseende informationssäkerhet. Detta behöver utredas ytterligare och därmed föreslås i nuläget inga förändringar.

Bestämmelserna om riskenheten finns i *tredje-åttonde styckena*.

#### **Ledningsgruppen**

Den ändring som görs beträffande ledningsgruppens uppgifter är redaktionell. Uppgiften att fungera som krisledningsgrupp flyttas i denna version av instruktionen till 9 §.

#### **Bilagorna 2 och 3**

Bilagorna har kompletterats med en policy och en regel som behandlar Swestr.